

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΟΕΔ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

17 και 18 Νοεμβρίου 2017

Εισηγητής: Γ. Ευθυμίου
Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΟΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

- Συγκεντρωτικό σύστημα διοίκησης και δομής με προσπάθειες προς μερική αποκέντρωση τα τελευταία χρόνια
- Αμυδρή διασύνδεση και συνεργασία μεταξύ των βαθμίδων Δημοτικής και Μέσης
- Πολύ πενιχρή και χωρίς θεσμούς η εφαρμογή δικτύων στις Σχολικές Μονάδες
- Εξωτερική Αξιολόγηση Σχολικών Μονάδων σε μικρό βαθμό.
- Έλλειψη λογοδότησης (accountability)
- Έλλειψη αυτονομίας Σχολικών Μονάδων
- Εγκύκλιοι-οδηγίες κεντρικά από το ΥΠΠ
- Εφαρμογή εκπαιδευτικής νομοθεσίας και πολιτικής κοινής για όλα τα σχολεία
- Εφαρμογή στρατηγικού σχεδιασμού στη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Οι προσλήψεις λαμβάνουν χώρα μέσω της Ε.Ε.Υ.
- Η διοίκηση του προσωπικού γίνεται από τον Διευθυντή του σχολείου, ο οποίος βασικά επιβλέπει το προσωπικό του σύμφωνα με την Εκπαιδευτική Νομοθεσία
- Η αξιολόγηση του προσωπικού διενεργείται κυρίως εξωτερικά από τους επιθεωρητές
- Η ανέλιξη του προσωπικού έγκειται κατά κύριο λόγο στην αρχαιότητα
- Ο Διευθυντής και οι Β.Δ τοποθετούνται στα σχολεία αφού προαχθούν από την ΕΕΥ, χωρίς οποιαδήποτε προηγούμενη επιμόρφωση για τη θέση
- Το 30-40% του προσωπικού της σχολικής μονάδας δεν είναι σταθερό

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

- Έναρξη ανάπτυξης σχεδίων δράσης σχολικών μονάδων από το 2017-18
- Έναρξη θεσμοθετημένων διαδικασιών επαγγελματικής μάθησης σε αριθμό σχολείων από το 2015-16
- Έλλειψη αυτοαξιολόγησης σχολικής μονάδας

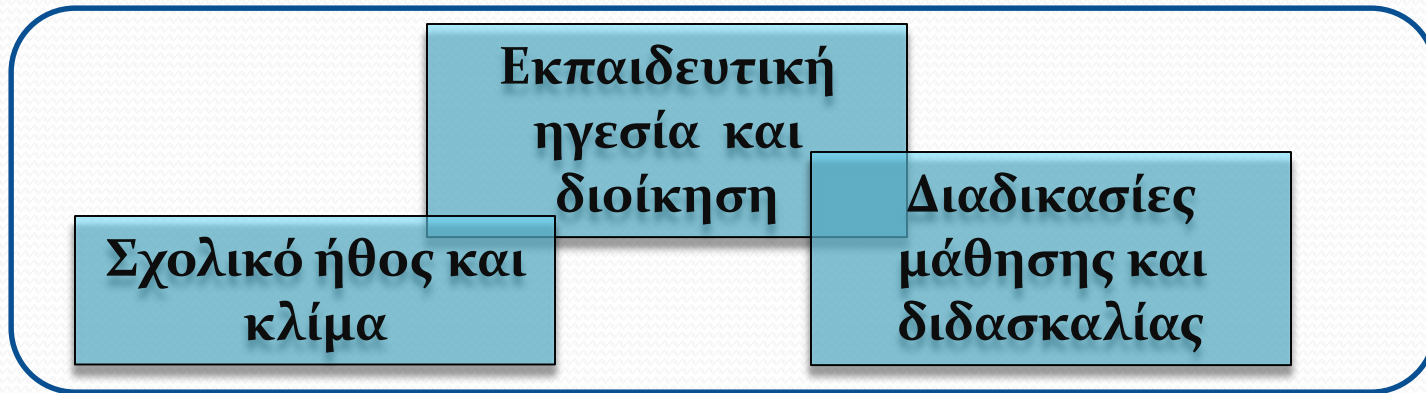
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

- Κεντρικός σχεδιασμός και κατάρτιση των αναλυτικών και διδακτικών προγραμμάτων καθώς και των μεθόδων διδασκαλίας.
- Επιλογή διδακτικών εγχειριδίων σε κεντρικό επίπεδο
- Ενδιασμοί στην δημοσιοποίηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων εκάστης των σχολικών μονάδων μετά από συμμετοχή τους σε διεθνείς διαγωνισμούς (π.χ. PISA)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

- Η διαχείριση των προϋπολογισμών των Σχολικών Μονάδων γίνεται κατά κύριο λόγο από τις Σχολικές Εφορείες
- Η διαχείρισης της αγοράς και εκτέλεσης λειτουργικών εργασιών καθώς και έργων διενεργείται από τις Σχολικές Εφορείες
- Ύπαρξη ταμείου διευθυντή (7€ ανά μαθητή, για διαχείριση από τον Διευθυντή)
- Οικονομική στήριξη από Συνδέσμους Γονέων

ΒΑΣΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΕ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΤΟΜΕΙΣ;

?

Σχολικό δίκτυο είναι η ομάδα σχολικών μονάδων που συμπράττουν για ένα κοινό σκοπό

ΣΧΟΛΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

- **Κύριος σκοπός του σχολικού δικτύου** είναι η παροχή οδών επικοινωνίας οι οποίες θα λειτουργούν ως μεταδότες και ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών, οι οποίες να προέρχονται εξωτερικά ή να παράγονται εσωτερικά (Little, 1993)
- **Κύριοι στόχοι του σχολικού δικτύου είναι:**
 - Επαγγελματική ανάπτυξη
 - Η ανταλλαγή καλών πρακτικών
 - Η ανταλλαγή εμπειριών θετικών ή αρνητικών
 - Η εκπόνηση στρατηγικού σχεδιασμού των σχολείων
- **Κύρια οφέλη από την εφαρμογή των σχολικών δικτύων:**
 - Η βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων
 - Η βελτίωση της διοικητικής παραμέτρου της σχολικής μονάδας
 - Η βελτίωση του σχολικού κλίματος
- **Προϋποθέσεις για την επιτυχία των σχολικών δικτύων:**
 - Αυτονομία στη λήψη αποφάσεων
 - Λογοδότηση

ΣΧΟΛΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Είδη δικτύων :

- **ΔΙΚΤΥΑ ΜΕΤΑΞΥ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ**

1. Δίκτυα μεταξύ διευθυντών σχολικών μονάδων
2. Δίκτυα μεταξύ διευθυντών σχολικών μονάδων και της κοινότητας
3. Δίκτυα μεταξύ σχολείων, εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών, ερευνητών και πανεπιστημίων

- **ΔΙΚΤΥΑ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ**

1. Δίκτυα διδασκαλίας
2. Δίκτυα μεταξύ συντονιστών σχολείων και καθηγητών

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Ηγεσίας
της Μάλτας

(Education Leadership Council)

Συμμετέχουν:

ο Γενικός Διευθυντής και οι

Διευθυντές Τμημάτων

Οι Διευθυντές Συμπλέγματος

Ο Διευθυντής του Συμπλέγματος
(College Principal)

Έχει τακτικές συναντήσεις και
συσκέψεις με τους Διευθυντές
(όλων) των Σχολικών Μονάδων
του δικτύου (Council of Heads)

Σχολείο 1

Συμβούλιο Σχολείου

Σχολείο 2

Συμβούλιο Σχολείου

Σχολείο 3

Συμβούλιο Σχολείου

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Σύμπλεγμα (δίκτυο) Σχολικών Μονάδων που περιλαμβάνει μικρό αριθμό σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας βαθμίδας της εκπαίδευσης (College System) (έναρξη 2005)

-Το δίκτυο σχολείων σχεδιάστηκε για να στηρίξει τις προσπάθειες για **αποκέντρωση** και να δώσει περισσότερη **αυτονόμηση** στα σχολεία αντικαθιστώντας τις παραδοσιακές προσεγγίσεις που βασίζονται στις άνωθεν οδηγίες (top-down approach), με πιο σύγχρονες προσεγγίσεις σχολικής διοίκησης

Επίσης,

-Το δίκτυο σχολείων στη Μάλτα ως μια κοινωνική οντότητα, στοχεύει στη βελτίωση της **ποιότητας** της εκπαίδευσης και τη βελτίωση των **διαδικασιών μάθησης**. Στηρίζει την **καινοτομία** κατά την **αλλαγή**. Προάγει τη **διάχυση** των πληροφοριών, την **επαγγελματική ανάπτυξη** των εκπαιδευτικών, στηρίζει την **ηγεσία** του σχολείου, **διαμεσολαβεί** μεταξύ του κέντρου και των σχολείων και υποβοηθά στις διαδικασίες βελτίωσης της **δομής** και της **κουλτούρας** των σχολικών μονάδων (FACTS 2005)

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ – ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Ηγεσίας

- Συμβουλεύει τον Υπουργό.
- Μεταφέρεται η πληροφόρηση και η πολιτική του υπουργείου μέσω των Διευθυντών Συμπλέγματος προς τους Διευθυντές Σχολείων
- Συζητιέται η εφαρμογή καινοτομιών και αλλαγών στα σχολεία

Διευθυντής Συμπλέγματος

- Προσλαμβάνεται από το Υπουργείο για τριετές συμβόλαιο το οποίο μπορεί να ανανεωθεί.
- Είναι ο μέντορας των Διευθυντών. -Έχει στενή συνεργασία με τους Διευθυντές, καθοδηγώντας και ανταλλάσσοντας απόψεις μαζί τους για καλές πρακτικές.
- Ετοιμάζει πρόγραμμα κατανομής των **κονδυλιών** στα σχολεία ανάλογα με τις ανάγκες των σχολείων
- Αναπτύσσει συνεργασία με άλλα συμπλέγματα και άλλα τοπικά Ινστιτούτα
- Διακριβώνει ότι οι υλοποιούνται οι αποφάσεις Συμπλέγματος
- Είναι υπόδειγμα στάσης, συμπεριφοράς προς τους υπόλοιπους.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Υποχρεωτική Εκπαίδευση 5-16 χρόνων

5-11 χρόνων Δημοτική Εκπαίδευση (Υ)

11-16 χρόνων Κατώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Υ)

16-18 χρόνων Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Σε κάθε σχολείο λειτουργεί Συμβούλιο Σχολείου

(School Council) στο οποίο συμμετέχουν :

-Πρόεδρος που ορίζεται από το Υπουργείο

-Διευθυντής του σχολείου

-3 Εκπαιδευτικοί

-3 Γονείς

(Χωρίς δικαίωμα παρεμβατισμού σε θέματα που αφορούν μαθητές ή εκπαιδευτικούς, ασχολείται κυρίως με τη διαχείριση των κονδυλίων, επικοινωνία με τους γονείς και τοπικούς οργανισμούς, το σχολικό περιβάλλον και γενικά τη λειτουργία του σχολείου)

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Σύμπλεγμα (δίκτυο) Σχολικών Μονάδων που περιλαμβάνει μικρό αριθμό σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας βαθμίδας της εκπαίδευσης (College System) (έναρξη 2005)

-Το δίκτυο σχολείων σχεδιάστηκε για να στηρίξει τις προσπάθειες για **αποκέντρωση** και να δώσει περισσότερη **αυτονόμηση** στα σχολεία αντικαθιστώντας τις παραδοσιακές προσεγγίσεις που βασίζονται στις άνωθεν οδηγίες (top-down approach), με πιο σύγχρονες προσεγγίσεις σχολικής διοίκησης

Επίσης,

-Το δίκτυο σχολείων στη Μάλτα ως μια κοινωνική οντότητα, στοχεύει στη βελτίωση της **ποιότητας** της εκπαίδευσης και τη βελτίωση των **διαδικασιών μάθησης**. Στηρίζει την **καινοτομία** κατά την **αλλαγή**. Προάγει τη **διάχυση** των πληροφοριών, την **επαγγελματική ανάπτυξη** των εκπαιδευτικών, στηρίζει την **ηγεσία** του σχολείου, **διαμεσολαβεί** μεταξύ του κέντρου και των σχολείων και υποβοηθά στις διαδικασίες βελτίωσης της **δομής** και της **κουλτούρας** των σχολικών μονάδων (FACTS 2005)

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Η ανάθεση πόρων γίνεται ανά μαθητή (*) και οι Σχολικές Μονάδες δικαιούνται να διαθέσουν το 80% του προϋπολογισμού τους για κάλυψη σχολικών αναγκών

*) 6ε για τη Δημοτική Εκπαίδευση και 9ε για τη Μέση Εκπαίδευση

Διάθεση 80% για σκοπούς εξασφάλισης :

- Αναλωσίμων και προμηθειών,
- συντήρησης και ,
- εξοπλισμού

Το υπόλοιπο 20% παραχωρείται στο Συμβούλιο Διευθυντών του δικτύου για κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών, ενός ή περισσότερων σχολείων

Το Συμβούλιο Σχολείου μπορεί να λαμβάνει πόρους, τόσο από την κεντρικά , όσο και μέσω φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Ετήσιος σχεδιασμός ανάπτυξης της κάθε Σχολικής Μονάδας, με βάση τις ανάγκες της, όπως αυτές καθορίζονται από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (2002)

Παρέχεται η αυτονομία στις Σχολικές Μονάδες για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους, με ταυτόχρονη και συνεχή στήριξη των εντεταλμένων για το σκοπό αυτό αξιωματούχων του Υπουργείου

Παροχή κατευθυντήριων γραμμών από το Υπουργείο προς τις κατά τόπους Σχολικές Μονάδες, ούτως ώστε αυτές να επιτελούν αποτελεσματικά το έργο τους

Οι Σχολικές Μονάδες διενεργούν μια ετήσια αυτό- αξιολόγηση, αποτιμώντας το βαθμό υλοποίησης των στόχων της απελθούσης σχολικής χρονιάς

Λαμβάνει χώρα κάθε τρία χρόνια εξωτερική αξιολόγηση, με τη συμμετοχή Επιθεωρητών από το Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας .

- Γίνεται διαπίστωση για τους τομείς :
- διοίκησης και ηγεσίας
- σχολικού ήθους και,
- διδασκαλίας και μάθησης

Για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προαναφερθέντων λαμβάνει χώρα μια απροειδοποίητη επίσκεψη στη Σχολική Μονάδα, μετά το πέρας ενός έτους από την επιθεώρηση

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το Εθνικό Πλαίσιο Αναλυτικών Προγραμμάτων που είναι αρκετά ευέλικτο, έχει αναπτυχθεί κεντρικά, κατόπιν μακράς διαβούλευσης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη

Επίσης παραχωρείται ευελιξία για προσαρμογή του αναλυτικού εκ μέρους του σχολείου, ώστε να ικανοποιεί τους μαθητές με χαμηλές μαθησιακές επιδόσεις

Η κεντρική αρχή διασφαλίζει πως οι μαθητές που εμπλέκονται στις τελευταίες τάξεις έχουν αποκτήσει τα εχέγγυα για συνέχιση των σπουδών τους

Τρέχουσα ανάπτυξη Πλαισίου Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, με στόχο την εμπλοκή όλων των μαθητών και την παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης, άσχετα με το επίπεδο του κάθε μαθητή

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

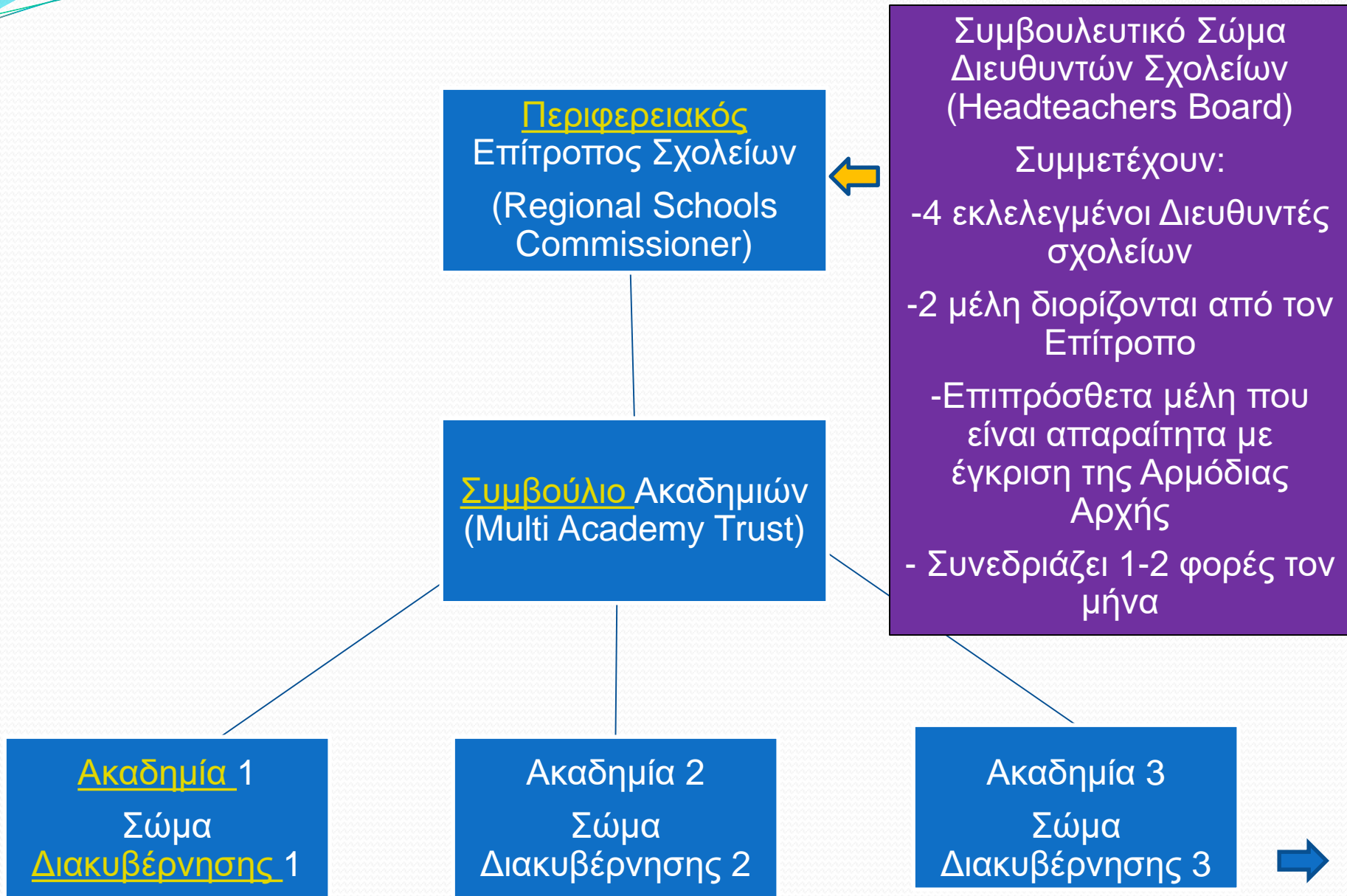
Οι εκπαιδευτικοί διορίζονται
κεντρικά

Οι πλεονάζοντες εκπαιδευτικοί είναι
σε θέση να εργοδοτηθούν σε
Σχολικές Μονάδες όπου υπάρχουν
κενές θέσεις

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να
αναζητήσουν εργοδότηση σε άλλη
σχολική μονάδα στο τέλος κάθε
σχολικής χρονιάς

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ – ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Υποχρεωτική Εκπαίδευση 5-16 χρόνων
5-11 χρόνων Δημοτική Εκπαίδευση
11-16 χρόνων Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
16-18 χρόνων Υψηλή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Μέσος όρος μαθητών σε σχολείο Μ.Ε 950 μαθητές

Σώμα διακυβέρνησης σχολείου
(Governing Body από Σεπτ.2015)

Όχι μικρότερο των 7 μελών
(συνήθως μεταξύ 10-20 μελών)

- Διευθυντής σχολείου
- 2 εκπρόσωποι των γονιών
- 1 εκπρόσωπος των Τοπικών Αρχών
- 1 εκπρόσωπος των εκπαιδευτικών
- Υπόλοιπα μέλη

Παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στα σχολεία της Μ. Βρετανίας:

- Διατηρούν ξεκάθαρο το όραμα και τον στρατηγικό σχεδιασμό του σχολείου
- Επιβλέπουν και συνδράμουν στην ορθή αξιοποίηση του προϋπολογισμού του σχολείου.
- «Μεταφέρει» στον Διευθυντή την ευθύνη λογοδότησης για τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών και την απόδοση των εκπαιδευτικών

A. Σχολεία κοινότητας (Community schools - συντηρούνται και στηρίζονται από τις Τοπικές Αρχές-9300)

B. Θρησκευτικά Σχολεία (Faith Schools- συντηρούνται από Επισκοπές και άλλες θρησκευτικές ομάδες- 6100)

Γ. Foundation schools (σχολεία κοινότητας με περισσότερη ελευθερία- 960)

Δ. Free Schools (νέου τύπου σχολεία που χρηματοδοτούνται απευθείας κεντρικά από το Υπουργείο.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ – ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Σχολεία ενταγμένα στο σύστημα - δίκτυο Ακαδημιών (γύρω στα 5000)
(έναρξη 2000 και θεσμοθέτηση 2010)

Ακαδημία (Academy) ονομάζεται στο σχολείο που εντάσσεται σε συγκεκριμένο σύμπλεγμα (δίκτυο) σχολείων που αποτελείται από μικρό αριθμό διαφορετικών βαθμίδων εκπαίδευσης

- Το δίκτυο σχολείων σχεδιάστηκε για να στηρίξει τις προσπάθειες για να βελτίωση των σχολικών μονάδων με χαμηλά αποτελέσματα και μεγάλο βαθμό σχολικής αποτυχίας.
- Το 2010 θεσμοθετήθηκαν οι διαδικασίες, ώστε κάποιο σχολείο να δύναται να μετατραπεί σε ακαδημία.
- Η εφαρμογή των σχολικών δικτύων στοχεύει :
 - στην αποκέντρωση
 - στην αυτονόμηση (δεν υπάγονται στις Τοπικές Αρχές –Local Authorities)
 - στη διαφάνεια και στην εφαρμογή της λογοδότησης
 - στη μείωση της γραφειοκρατίας
 - στην ανάπτυξη πρωτοβουλίας που θα οδηγεί στη βελτίωση.
- Το δίκτυο ακαδημιών λειτουργώντας παρέχει τις ευκαιρίες στα σχολεία:
 - να ανταλλάξουν καλές πρακτικές, μέσα σε πλαίσια στήριξης και συνεργασίας
 - να έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν σε μεγαλύτερο βαθμό με το θέμα της σχολικής αποτυχίας
 - να λαμβάνονται καλές αποφάσεις σε τοπικό επίπεδο
 - να βελτιώσουν το επίπεδο των αποτελεσμάτων της σχολικής μονάδας.
- Οι δομικές αλλαγές μέσα στα πλαίσια μετατροπής σχολείου σε ακαδημία δίνουν την ευκαιρία στους Διευθυντές-ηγέτες των σχολείων να βελτιώσουν τη διοίκηση του σχολείου .

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΔΟΜΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

Περιφερειακός Επίτροπος

- Παρακολούθηση της λειτουργίας των ακαδημιών και λήψη ενεργειών στις περιπτώσεις των ακαδημιών που έχουν χαμηλά αποτελέσματα
- Λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία νέων ακαδημιών
- Ενθάρρυνση οργανισμών για να γίνουν χορηγοί ακαδημιών
- Εγκρίσεις που σχετίζονται με αλλαγές στις ακαδημίες
- Στήριξη Σχολικών Μονάδων
- Συνδετικός κρίκος με τη Διεύθυνση Παιδείας (DfE) και συμμετοχή στις διαδικασίες βελτίωσης του θεσμού των ακαδημιών.

Συμβούλιο Ακαδημιών

- Έχει ΔΣ, στο οποίο συνήθως συμμετέχουν τεχνοκράτες και αφυπηρετησάντες καταξιωμένοι εκπαιδευτικοί
- Απευθείας λήψη κονδυλιών από το Υπουργείο .
- Διαχείριση και κατανομή των υλικών πόρων στα σχολεία του δικτύου.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΤΥΠΟΙ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

ΕΠΙΔΟΤΟΥ- ΜΕΝΕΣ ΑΚΑΔΗΜΙΕΣ

- Μια σχολική μονάδα με ιστορικό χαμηλών σχολικών επιδόσεων μπορεί να καταστεί επιδοτούμενη ακαδημία, εξασφαλίζοντας έτσι τα εχέγγυα της ποιοτικής της αναβάθμισης
- Οι πλείστες των ακαδημιών διαθέτουν κάποιον χορηγό, ο οποίος είναι εντεταλμένος για την αναβάθμιση του επιπέδου της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας
- Οι χορηγοί μπορεί να είναι επιχειρήσεις πανεπιστήμια, η εθελοντικές οργανώσεις

ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΚΑΔΗΜΙΕΣ

- Μια καλή ή εξαιρετική σε επίδοση σχολική μονάδα διατηρεί επίσης το δικαίωμα μετεξέλιξης της σε ακαδημία

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

Λειτουργούν απευθείας με κρατικούς πόρους και έχουν αυτονομία χωρίς την εμπλοκή των Τοπικών Αρχών.

Βασίζονται σε ένα σύστημα αυτο-διοίκησης και αυτό-βελτίωσης μέσα από στενή συνεργασία και αλληλοστήριξη με άλλες ακαδημίες

Υποχρεώνονται να ακολουθούν τους ίδιους κανονισμούς, όσον αφορά τις εισδοχές μαθητών, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και εξαιρέσεις, που ισχύουν σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας

Αναμένεται από όσα σχολεία παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα επιδόσεων να συνεργάζονται με άλλα, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται βελτίωση στο ευρύτερο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι

Δεν έχουν την υποχρέωση να ακολουθούν τον εθνικό κορμό αναλυτικών προγραμμάτων

Καθοδηγούνται από το Συμβούλιο Ακαδημιών (Academie Trust), το οποίο και εργοδοτεί το προσωπικό και κατανέμει τους πόρους

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Η ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΟΔΟΣ

Έχουν μέχρι στιγμής προβεί σε καινοτόμες λύσεις, παρουσιάζοντας σαφείς τάσεις βελτίωσης της ολιστικής τους λειτουργίας

Ο θεσμός βοήθησε ανυπερθέτως τις σχολικές μονάδες στην βελτίωση των μαθησιακών επιπέδων των μαθητών

Η σύμπραξη με άλλες σχολικές μονάδες οδήγησε τις τελευταίες στη βελτίωση των αποτελεσμάτων τους

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ-ΛΟΓΟΔΟΤΗΣΗ

Οι εξωτερικές επιθεωρήσεις των Σχολικών Μονάδων από κλιμάκια Επιθεωρητών είναι θεσμοθετημένη διαδικασία έχει ως κύριο σκοπό την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο (μαθησιακά αποτελέσματα και σχολική κουλτούρα)

Ο θεσμός της λογοδότησης (accountability) είναι συνδεδεμένος με την αυτονομία του σχολείου.

Τα αποτελέσματα του σχολείου δημοσιοποιούνται.

Σε κάποιες περιπτώσεις απομακρύνεται ο Διευθυντής του σχολείου όταν δεν επιτυγχάνονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

Η ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΟΔΟΣ

Μέχρι την 1^η Ιουλίου του έτους 2015
λειτουργούσαν 5043 ακαδημίες και ελεύθερα
σχολεία (free schools) στη Αγγλία

Επί του πιο πάνω συνολικού αριθμού, 16% των
δημοτικών σχολείων ως και 63% των
γυμνασίων – λυκείων λειτουργούσαν υπό τη
μορφή ακαδημιών

Το ποσοστό των παιδιών που είναι
εγγεγραμμένα σε ακαδημίες αγγίζει το 39%,

Θα μπορούσαν να λειτουργήσουν Σχολικές Μονάδες, υπό μορφή συμπλέγματος – δικτύου στην Κύπρο;

Ποιο μοντέλο προσφέρεται καλύτερα από τα δύο που παρουσιάστηκαν ή ποια «καλά» στοιχεία θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην Μέση Εκπαίδευση;

Ποια θα μπορούσε να ήταν η σύνθεση του ΔΣ του δικτύου και ποιος θα ήταν ο βασικός του ρόλος;

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ

Ποιος θα είναι ο ρόλος των Σχολικών Εφορειών σε τέτοια περίπτωση;

Μήπως χρειάζεται να παραχωρηθεί εμπράκτως περισσότερη αυτονομία στη σχολική μονάδα με απώτερο σκοπό την ανάπτυξή της μέσα από ένα σχέδιο δράσης που θα εκπονείται από κάθε σχολείο και που θα οδηγεί και στην εσωτερική αξιολόγησή;

Η δυναμικότερη εμπλοκή των γονιών και άλλων μελών της τοπικής κοινότητας σε ένα Συμβούλιο Σχολείου θα υποβοηθούσε στην επίτευξη σημαντικών στόχων της σχολικής μονάδας καθώς και στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της ;

Μέσα στα πλαίσια της λειτουργίας των δικτύων πως διαμορφώνεται η διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και η αξιολόγηση των Σχολικών Μονάδων;

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

- **Σύμφωνα με εκπαιδευτικό περιεχόμενο** (στόχοι, αναλυτικό πρόγραμμα, μέθοδοι διδασκαλίας, εγχειρίδια, διαδικασίες αξιολόγησης μαθητών) **[Teaching and learning]**
- Διοικητικό και οργανωτικό περιεχόμενο σε σχέση με τη **διαχείριση ανθρώπινων πόρων** (επιοπτεία, πρόσληψη, αξιολόγηση, αξιοποίηση του εκπαιδευτικού δυναμικού) **[Human resources]**
- Διοικητικό και οργανωτικό περιεχόμενο σε σχέση με τη **διαχείριση υλικών πόρων** (ετοιμασία προϋπολογισμών, εξασφάλιση μέσων και εξοπλισμού, αξιοποίηση και συντήρηση μέσων και υποδομής) **[Financial management]**

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ

- **Δίκτυο σχολείων σε επαρχιακό επίπεδο** – Συμμετέχουν οι Διευθυντές Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης και συντονίζει ο Επαρχιακός ΠΛΕ με τη στήριξη του διευθυντή ενός σχολείου της επαρχίας, ο οποίος ορίζεται ως συντονιστής από τη Διεύθυνση Μέση Εκπαίδευσης: Σκοπός: Ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών, επίλυση προβλημάτων και καθοδήγηση διευθυντών.
- **Δίκτυο μεταξύ αριθμού σχολείων** – Συμμετέχουν οι καθηγητές συγκεκριμένης ειδικότητας και συντονίζει Επιθεωρητής ή Σύμβουλος. Σκοπός: Ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και επιτυχών μεθόδων διδασκαλίας μέσω δειγματικών μαθημάτων, συζητήσεων. Έμμεση επιμόρφωση εκπαιδευτικών.
- **Δίκτυο εντός σχολικής μονάδας μεταξύ ΒΔ και καθηγητών μιας ειδικότητας**- Συμμετέχουν οι καθηγητές συγκεκριμένης ειδικότητας και συντονίζει Β.Δ. Σκοπός: Ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και επιτυχών μεθόδων διδασκαλίας μέσω δειγματικών μαθημάτων, συζητήσεων.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Συμβούλιο Διεύθυνσης Μέσης
Εκπαίδευσης συμμετέχουν:

- Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης
- Όλοι οι Πρώτοι Λειτουργοί Εκπαίδευσης

Επαρχιακό Συμβούλιο
Διευθυντών Σχολείων Μ.Ε
Επαρχίας

Συμμετέχουν:

- οι Διευθυντές των
Συμπλεγμάτων

- Συμμετέχει σε συνεδρίες με τον
Επαρχιακό ΠΛΕ τακτικά μια
φορά τον μήνα και όποτε αυτό
κρίνεται αναγκαίο

Επαρχιακός Πρώτος Λειτουργός
Εκπαίδευσης Μέσης Εκπαίδευσης

Έχει τακτική συνεδρία μια φορά τον μήνα με
όλους τους Διευθυντές όλων των Σχολικών
Μονάδων που υπάγονται στην Επαρχία του
Στις συνεδρίες συμμετέχουν και οι Επιθεωρητές
του Επαρχιακού Γραφείου

Ο Διευθυντής του Συμπλέγματος

Έχει τακτικές συναντήσεις και συσκέψεις με
τους Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων
που υπάγονται στο δίκτυο

Σχολείο 1

Συμβούλιο Σχολείου

Σχολείο 2

Συμβούλιο Σχολείου

...

Σχολείο 5

Συμβούλιο Σχολείου

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Σύμπλεγμα (δίκτυο) Σχολικών Μονάδων που περιλαμβάνει μέχρι πέντε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης σε πρώτη φάση

Σε μεταγενέστερο στάδιο μπορούν να ενταχθούν Τεχνικές Σχολές και Δημοτικά Σχολεία

Δράσεις που θα πραγματοποιούνται από το δίκτυο σχολείων :

Μέσα από τις συσκέψεις των διευθυντών των σχολείων θα τίθενται ξεκάθαροι στόχοι , οι οποίοι θα υλοποιούνται με την εκπόνηση κοινού σχεδίου δράσης συνεργασίας στους πιο κάτω τομείς, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων και των αναγκών εκάστης σχολικής μονάδας:

- Παιδαγωγικός: Παρακολούθηση δειγματικών μαθημάτων και ανταλλαγή απόψεων, στήριξη νεοεισερχομένων εκπαιδευτικών, μεταφορά εμπειρογνωμοσύνης και καλών πρακτικών μεθοδολογίας στη διδακτική πράξη και μαθησιακή διαδικασία, κοινά δοκίμια ελέγχου, εκπόνηση σχεδίων βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και εκπόνηση κοινών προγραμμάτων εναλλακτικής μάθησης για διαχείριση των μαθητών με ιδιαιτερότητες.
- Τομέας επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών: Ο εντοπισμός των αναγκών και η από κοινού διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνεδρίων.
- Πολιτισμικός-πολιτιστικός τομέας: Η διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων με περισσότερη εμπλοκή της κοινότητας και των οργανωμένων γονιών.
- Οικονομικός : Κοινή διαχείριση του 25% του προϋπολογισμού των σχολείων, έτσι ώστε να είναι η δυνατή η προκήρυξη – αγορά μέσων και εξοπλισμού για τα σχολεία του δικτύου.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ -ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Συμμετέχουν:

- Διευθυντής σχολείου
 - 2 εκπρόσωποι που εκλέγονται από τον Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων
 - 2 εκπρόσωποι της κοινότητας που έχουν αποδεδειγμένα πρότερα σχέση με την εκπαίδευση. Η τοποθέτησή τους γίνεται μετά από υποβολή αίτησης και συνέντευξης τους από οριζόμενο για τον σκοπό αυτό συμβούλιο από τη ΔΜΕ.
 - 2 εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών που εκλέγονται από τον Καθηγητικό Σύλλογο
- Συντονιστής του συμβουλίου είναι ο διευθυντής του σχολείου

Το Συμβούλιο :

- Παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του σχολείου.
- Συνεδριάζει μια φορά τον μήνα και σε έκτακτες περιπτώσεις αν είναι αναγκαίο
- Διατηρούν ξεκάθαρο το όραμα και στηρίζουν το σχολείο στην ετοιμασία και υλοποίηση του **Σχεδίου Δράσης και Ανάπτυξης της Σχολικής Μονάδας**
- Επιβλέπουν και συνδράμουν στην ορθή αξιοποίηση του (75%) **προϋπολογισμού** του σχολείου.
- Χωρίς δικαίωμα παρεμβατισμού σε θέματα που αφορούν μαθητές ή εκπαιδευτικούς.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ

- Ορίζεται από τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης και είναι ένας από τους διευθυντές σχολείων που συμμετέχουν στο δίκτυο.
(Θα μπορούσε να ήταν ένας επιθεωρητής, όμως η παρουσία του επιθεωρητή πιθανόν να λειτουργούσε ως τροχοπέδη στην εξωτερίκευση των προβλημάτων των σχολείων).
- Συγκαλεί τακτικές συσκέψεις 1-2 φορές τον μήνα των διευθυντών των σχολείων που συμμετέχουν και έκτακτες όποτε ο ίδιος το κρίνει απαραίτητο.
- Είναι ο μέντορας των Διευθυντών. Έχει στενή συνεργασία μαζί τους, καθοδηγεί και ανταλλάσσει απόψεις, εμπειρίες και καλές πρακτικές διοίκησης.
- Εκπονεί σε συνεργασία με τους υπόλοιπους διευθυντές πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ των σχολείων του δικτύου
- Συμμετέχει στο Επαρχιακό Συμβούλιο Διευθυντών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- Μεταφέρει στη Γενική Διευθύντρια και τον Υπουργό εισηγήσεις και προτάσεις για θέματα Μέσης Εκπαίδευσης.
- Μεταφέρεται η πληροφόρηση και η πολιτική του υπουργείου μέσω των Π.Λ.Ε στους Διευθυντές Δικτύου και προς τους Διευθυντές Σχολείων.
- Συζητιέται η εφαρμογή καινοτομιών και αλλαγών στα σχολεία.
- Λαμβάνονται αποφάσεις για την επίλυση σοβαρών προβλημάτων.
- Αποφασίζει τη διοργάνωση συνεδρίων και επιμορφωτικών δράσεων για τους εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Ορίζει τους Διευθυντές Δικτύων .
- Ορίζει τριμελείς επιτροπές για την αξιολόγηση των προσώπων που αιτούνται συμμετοχή ως εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων στα Συμβούλια Σχολείων.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΔΙΚΤΥΟ ΣΧΟΛΕΙΩΝ - ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Προϋποθέσεις και παράγοντες που διαφαίνεται ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εφαρμογή του μοντέλου....

-Παραχώρηση ημιαυτονόμησης στις σχολικές μονάδες ως ακολούθως:

Οικονομικός τομέας:

- Αύξηση της χορηγίας προς τις Διευθύνσεις των σχολείων από 7 ε σε 15 ε από το σύνολο των οποίων το 25% θα τυγχάνει διαχείρισης από το Συμβούλιο του Δικτύου για αξιοποίηση αναγκών των σχολείων του δικτύου. Το επιπλέον ποσό που θα δοθεί πέραν των 7ε, θα αποκοπεί από τον προϋπολογισμό των Σχολικών Εφορειών.

- Το υπόλοιπο 75% θα αξιοποιείται από το σχολείο σύμφωνα με αποφάσεις του Συμβουλίου του Σχολείου.

Παιδαγωγικός τομέας:

- Ανάπτυξη και βελτίωση των σχολικών μονάδων μέσα από την εκπόνηση, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση Σχεδίου Δράσης και Ανάπτυξης της Σχολικής Μονάδας που θα τυγχάνει της έγκρισης και στήριξης από το Συμβούλιο του Σχολείου.

Διοικητικός τομέας:

- Την θεσμοθέτηση διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, καθώς και την υλοποίηση των εισηγήσεων εξωτερικού κλιμακίου επιθεωρητών που θα επισκέπτεται κάθε τρία -τέσσερα χρόνια το σχολείο και θα διενεργεί αξιολόγηση της διεύθυνσης του σχολείου στους τομείς της διοίκησης, των διαδικασιών μάθησης-διδασκαλίας και του σχολικού κλίματος , σύμφωνα με συγκεκριμένο θεσμοθετημένο πλαίσιο.
- Βελτίωση του συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών με την περαιτέρω ενίσχυση της συμμετοχής των διευθυντών των σχολείων στη σχετική διαδικασία.
- Λογοδότηση διευθυντών .

-Επίσης,

- Δημιουργία Σχολής Διευθυντών για την επιλογή των καλύτερων διευθυντών σχολείων μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες επιλογής και επιμόρφωσής τους πριν την ανάληψη της θέσης του διευθυντή.
- Παραμονή διευθυντών τουλάχιστον για τρία έως τέσσερα χρόνια σε μια σχολική μονάδα.
- Διαπίστωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων των παιδιών στις βασικές δεξιότητες, μέσα από δοκίμια παγκύπριων εξετάσεων στην Έκτη Δημοτικού και στη Γ΄ Γυμνασίου. Αναμένεται επίσης ότι θα γίνεται ενημέρωση της διεύθυνσης του σχολείου για τα αποτελεσμάτων των μαθητών του, σε σχέση με τον παγκύπριο μέσο όρο.

Βιβλιογραφία και πηγές.....

- Στοιχεία που λήφθηκαν κατά την επίσκεψη Ομάδας λειτουργών του ΥΠΠ στην Αγγλία για μελέτη του Αγγλικού εκπαιδευτικού συστήματος July 2015
- Παρουσίαση του Μαλτέζικου εκπαιδευτικού συστήματος από εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας της Μάλτας Οκτώβρης 2015
- Jopling, M., & Spender, B. (2006). Leadership in school networks: Findings from the networked learning communities programme. *Management in Education*, 20(3), pp.20-23.
- Katz, S., Earl, L.M. & Jaafar, S.B. (2009). Building and connecting learning communities: The power of networks for school improvement, Corwin Press.
- Leithwood, K., & Azah, V. N. (2016). Characteristics of effective leadership networks. *Journal of Educational Administration*, 54(4), 409-433.
- Moolenaar, N. M. & Slegers, P.J.C. (2015). The networked principal: Examining principals' social relationships and transformational leadership in school and district networks, *Journal of Educational Administration*, 53 (1), pp.8-39, <https://doi.org/10.1108/JEA-02-2014-0031>
- Sartory, K., Jungermann, A.-K. & Järvinen, H. (2017). Support for School-to-school Networks: How Networking Teachers Perceive Support Activities of a Local Coordinating Agency, *British Journal of Educational Studies*, 65 (2).
- Townsend, A. (2015). Leading school networks, hybrid leadership in action?, *Educational Management Administration & Leadership*, 43 (5). pp. 719-737.
- Van Waes, S., et al., (2017). Strengthening networks: A social network intervention among higher education teachers, *Learning and Instruction*, <http://dx.doi.org/10.1016/j.learninstruc.2017.07.005>
- Χατζηπαναγιώτου, Παρασκευή & Μαρμαρά, Χ. (N.D.), Πρακτικές δικτύωσης σχολείων: τα δίκτυα μάθησης ως μηχανισμός για την ενθάρρυνση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών και διευθυντών.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!